

Čtení

PŘÍLOHA TEPLICKÝCH & ÚSTECKÝCH INZERÁTŮ

Teplické proměny

ZANIKLÁ ZÁSTAVBA MLÝNSKÉ ULICE

Mezi Mlýnskou ulicí a svahem směrem k Havlíčkovým sadům začal vznikat v osmdesátých letech 20. století lázeňský komplex, který nebyl nikdy dokončen. Tato pustina s celou ulicí je příkladem absurdismu nejen ve vzhledu a charakteru jinak nejstarších českých lázní.

Mlýnská ulice vznikala postupně už od dvacátých let 19. století a vytvořila spojnici mezi lázeňskými Teplicemi a lázeňským Šanovem. Své pojmenování obdržela podle tří mlýnů, stávajících tehdy na břehu Kočičího potoka. Vedla od někdejšího tzv. horního mlýna v prostorách dnešních Císařských

lázní a v její dolní části ji ukončovala Pražská ulice, kudy se vyjíždělo z města ven směrem na Bystřany a Prahu.

Vznik Mlýnské ulice byl dán stávajícími přírodními podmínkami mezi okolními kopci, což si také vynutilo malebné zakřivení obou domovních front, vkliněných do

údolí. Přestože původní výstavba zahrnovala běžné domy, stály zde rovněž objekty, které vynikaly pozoruhodností architektury i neobvyklostmi. K nim patřily např. objekty Český dům či Pomněnka. Domy pod Letnou měly dvorky a sklepy zahloubené do skalnatého úbočí.

Jeden z mála dochovaných cenných domů pak naleznete pod číslem 326/6, v jehož přízemní části vznikla druhá samostatná teplická lékárna "U vděčnosti", zcela původně zvaná "U rakouského císaře." Ta po rekonstrukci slouží opět veřejnosti jako lékárna "U lázní." Dnes se jedná o poslední dům po pravé straně ulice směrem z Teplic do Šanova, který našťásti

ještě s několika domy nebyl zbourán.

Směrem do centra stoupala paralelně s Mlýnskou ulicí dnes již zcela zaniklá Malá Mlýnská ulice, kterou její horní část uzavíral rozložitý dům s vikýři, patřící knížeti Adolfovi Schwarzenbergovi. Vedle něho stával kdysi dávno rovněž starý mlýn. Celá zástavba obou ulic vynikala množstvím nejrůznějších krámků, obchůdků, služeb i hospůdek.

Do celé této čtvrti, která obzvláště po druhé světové válce stále více chátrala, nechtěl nikdo nic moc investovat, a tak docházelo postupně k jejímu chátrání a odbourávání. Vzhledem k nové koncepci, která zcela vymazala starou

Pohlednice na zakřivenou frontu domů v Mlýnské ulici od její spodní části směrem do centra Teplic pochází z konce 19. století.

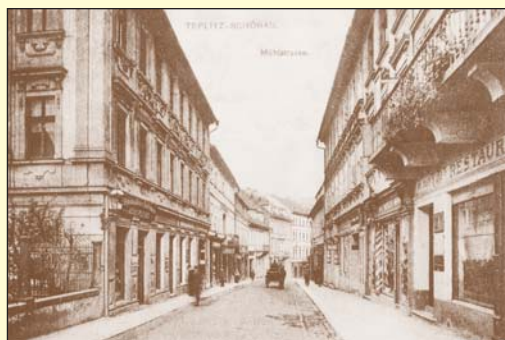
zástavbu, došlo během sedmdesátých a osmdesátých let k její úplné likvidaci. V tomto údolí mezi Letnou a svahem směrem k Havlíčkovým sadům měl vzniknout nový lázeňský komplex, který se sice začal stavět, avšak nikdy nebyl

Současný snímek zachytil památný dům s historickou lékárnou. Ten je také poslední, který zůstal z celé Mlýnské ulice zachován. Lékárna v č.p. 6 vznikla roku 1848 a zůstala zde i po přestavbě domu roku 1872. Koncem 20. století prošel dům rekonstrukcí a obnovená lékárna nazvaná „Lékárna u lázní“ slouží veřejnosti dodnes.

dokončen. Namísto staré architektury a vzrostlých stromů tak zbylo chátrající torzo, sloužící narkomanům a dalším nekalým živlům, které jenom zatěžují práci policie.

A tak kdysi celá zajímavě rozložená čtvrť leží už dlouhou řadu let ladem, není nijak využívána a navíc lázeňskému městu žádnou parádu nedělá. PAVEL KOVÁŘ

Mlýnská ulice v roce 1911 směrem od Císařských lázní dolů z města. V domě napravo, který se mohl pochlibit i balkonem do ulice, se nacházela restaurace. Dnes zde sídlí generální ředitelství Lázní Teplice v Čechách, a.s.

Mlýnská ulice roku 1984 v místech, kde se též nacházela zahrada s vysokými stromy. Po zbourání domů došlo též k jejich zcela zbytečnému pokácení, obdobně jako se to děje dnes po celém městě.

Mlýnská ulice roku 1985 před úplným zbouráním starých domů. V jejich přízemní části jsou patrné prostory dřívějších obchodů, krámků, hospod a dalších služeb.

Ústecké proměny

ROZRŮSTAJÍCÍ SE STŘEKOV

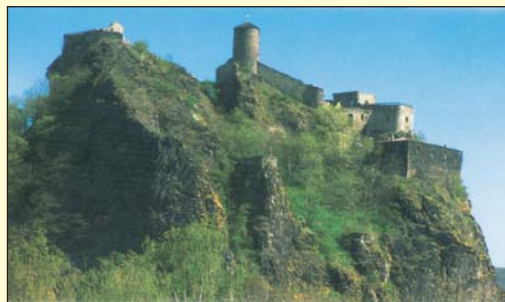
Obec Střekov se rozprostírala od labského ohbí u Ústí nad Labem až po místa, kde na protilehlém břehu řeky leží obec Vaňov. To ovšem až ve své v podstatě současné podobě. Nejstarší část, později do délky se rozrůstající obec "Stará ves" byla situována pod hradem Střekovem ve směru na Litoměřice v místech dnešního Malířského koutku. Jednalo se o okrouhlíci, která vznikla už v 9. až 10. století. V písemných památkách se však připomíná až v souvislosti se založením a vystavěním hradu Střekova. Ve 14. století se v českých pramenech objevuje rovněž ve formě Skřekov. "Stará

ves" stávala na místě prehistorických osídlení, která jsou zde prokázána od mladší doby kamenné. Do roku 1848 se obec rozrostla přístavbami u "starého ovčína" a poblíž původní vsi na místě zrušené panské cihelny na 48 domů. Velký růst obce lze zaznamenat až po roce 1896, kdy vznikaly celé ulice, a to jak v souvislosti s rozvojem Schichtovy továrny, tak i se stavbou a personálním vybavením železniční trati. V roce 1905 začal v obci sloužit vodovod i obecná škola.

Spojený Střekov vznikl roku 1922 administrativním sloučením tří obcí - Kramol, Novosedlic a sta-

řekova. Ve třicátých letech 20. století představoval Střekov počtem obyvatel největší obec Československé republiky. Na žádost obecního zastupitelstva povýšilo ministerstvo vnitřní v roce 1936 Střekov na město, přičemž mu udělilo městský znak a prapor. Trvání samostatnosti města Střekova bylo jen krátké. Proti vůli většiny obyvatel ho 1. května 1939 připojila nacistická správa k Velkému Ústí nad Labem. Z praktických důvodů připojení Střekova k Ústí nad Labem nebylo po válce zrušeno a trvá do současnosti.

PAVEL KOVÁŘ

Hrad Střekov založený v roce 1318 a koncem 15. stol. pozdně goticky přestavěný, byl ve feudálním období sídlem panství starého Střekova.

Na snímku z roku 1910 spatříme Schichtovu, později Žukovovu ulici, s evangelickým kostelem na Střekově.

Dubnové pranostiky

- Pakli mokrá a zimavý duben, jest úroda na vno.
- Mokrá duben - hojnost ovoce.
- Na mokrá duben - suchý červen.
- I když kluci v dubnu bez kabátů běží, často hospodáři na osení sněží.
- Přijde-li v dubnu sníh, lze očekávat květen sychravý a chladný.
- Je-li duben pěkný, bude květen ještě lepší.
- Jasný měsíc v dubnu škodí květu stromů.
- Hřmání tohoto měsíce veselý a hojný rok, ale zlých smrt předpovídá.
- Hřmění mezi 25. až 28. dubnem věští úrodný rok.
- Svatý Rudolf (17. 4.) otvírá dveře i okna.
- Když má svátek Vojtěšek (23. 4.) snese se ještě kožíšek.
- Do Jiřího (24. 4.) neroste, kdyby to i kleštěmi vytahoval a po Jiřím roste, kdyby to i kladivkem zatloukal.
- Svatý Jiří volá, země se otvírá.
- Po teplém Marku (25. 4.) se často ochlazuje.
- Před 25. dubnem vřeskot Žáby nepřijemnou povětrnost vábí.

PAVEL KOVÁŘ

Pamětník z regionu

NEJSTARŠÍ ÚČASTNÍK PROTIHENLEINOVSKÉHO SOUBOJE ŽIJE V TEPLICÍCH

Mezi nadšené zájemce o vojenskou techniku, linii obranných bunkrů a vojenskou strategii našeho předválečného státu patří MUDr. Jan Frajtka z Vlašimi, který pilně studuje dění kolem obrany bývalého Československa před druhou světovou válkou. Živě se též zajímá o akcích proti tehdejšímu Henleinovcům, kteří jako pátá kolona všemožně rozvrátili republiku a pracovali ve prospěch hitlerovského Německa. Ve svém pátáráni došel pan doktor též k poznání, že ne tak docela se naše armáda, operující v pohraničních oblastech, nepostavila na odpor právě Henleinovcům a dokázala proti nim účinně zasáhnout.

K jednomu z přímých střetů došlo rovněž v září 1938 v Českém Krumlově. Provozkující Henleinovci tam obsadili náměstí a postavili

Setkání MUDr. Jana Frajtku s nejstarším žijícím třidevadesátiletým pamětníkem i účastníkem protihenleinovského souboje, panem Josefem Horákem z Teplic.

barikády. Přivolání českoslovenští vojáci pak v nastalé šarvátkě rozstříleli henleinovské kulometné hnízdo u vstupní brány, zaútočili na věž i na jednu z hospod obsazenou nejfanatičtějšími fašisty.

MUDr. Jan Frajtka se seznámil i s tímto předválečným konfliktem a dlouho pátral po jeho účastnících a pamětnících. Shodou okolností se dostal též do Teplic a právě tady se mu podařilo vypátrat současného nejstaršího, dosud žijícího pamětníka i přímého účastníka souboje v Českém Krumlově. Je jím pan Josef Horák, který se nyní 1. dubna dožil v plné svěžesti požehnaného věku 93 let. Po zprostředkování přáteli se s ním MUDr. Frajtka osobně setkal a popovídal si s ním o těchto historických událostech. Mile jej pak překvapila skutečnost, jak přesně, včetně detailů, si pan Josef Horák i ve svém pokročilém věku vybavil tehdejší dramatické události, o kterých se toho dnes již mnoho neví a které dávno odvál čas.

PAVEL KOVÁŘ

Starší díly Proměn (od r. 2003)
najdete na:
www.teplickeinzeraty.cz

 Severočeské doly a.s.
www.sdas.cz

www.agenturais.cz
Reklama a inzerce pro
Teplice, Ústí nad Labem, Drážďany, Mnichov